

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 34

DOM

2022-06-10

Meddelad i Stockholm

Mål nr

20481-21

KLAGANDE

Voice Integrate Nordic AB, 556776-0847

MOTPART

Integritetsskyddsmyndigheten

ÖVERKLAGAT BESLUT

Integritetsskyddsmyndighetens beslut 2021-06-07, bilaga 1

SAKEN

Behandling av personuppgifter

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten ändrar Integritetsskyddsmyndighetens beslut endast på så sätt att den administrativa sanktionsavgiften bestäms till 500 000 kr.

YRKANDEN M.M.

Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) beslutade den 7 juni 2021 att påföra Voice Integrate Nordic AB (Voice) en sanktionsavgift på 650 000 kr. Som skäl för beslutet angav IMY i huvudsak följande. Voice har, i egenskap av personuppgiftsbiträde, behandlat personuppgifter för MedHelp AB:s (MedHelp) räkning. Från okänt datum fram till den 18 februari 2019 exponerades ett stort antal inspelade telefonsamtal till 1177 Vårdguiden mot internet på lagringsservern Voice NAS, utan skydd mot obehörig åtkomst till personuppgifterna. Voice har inte iakttagit sin skyldighet som personuppgiftsbiträde att vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att säkerställa en säkerhetsnivå som är lämplig i förhållande till risken. Skälen för beslutet i övrigt framgår av bilaga 1.

Voice yrkar att en sanktionsavgift inte ska påföras och anför bl.a. följande. Voice har inte haft ansvar för de inspelade telefonsamtalen. Voice är teleoperatör och internetleverantör, och har därutöver utvecklat programvaror inom telekom. Personuppgiftsansvarig för uppgifterna var MedHelp, som spelade in och lagrade telefonsamtal som kom in till MedHelp och dess underleverantör MediCall (Sweden) Co. Ltd (MediCall). Voices uppdrag innefattade att tillhandahålla programvara för att spela in samtal, men inte att lagra sådana samtal. Personuppgiftsbiträdesavtalet omfattar inte heller lagring av samtal och det finns därmed inga instruktioner om detta från MedHelp. Inspelningarna fördes otillbörligen och utan Voices vetskap över till lagringsservern Voice NAS av en konsult på uppdrag av MedHelp. Voice NAS var aldrig avsedd för att lagra känsliga personuppgifter

I vart fall bör sanktionsavgiften ersättas med en reprimand. Endast ca 9 samtal blev exponerade. När incidenten uppmärksammades stängdes servern omedelbart ner och Voice gjorde själva en anmälan om incidenten till Datainspektionen (nuvarande IMY). Voice har varit transparenta mot IMY genom att bl.a. låta

externa tekniker analysera lagringsservern och rapportera sina slutsatser till IMY. Den sanktionsavgift som IMY har beslutat om utgör närmare 21 % av Voices omsättning år 2020. Voices ekonomi har redan drabbats hårt av den massmediala rapporteringen kring incidenten.

IMY anser att beslutet inte ska ändras och tillägger bl.a. följande. Voice hade skyldighet att se till att alla som arbetar på uppdrag av Voice endast behandlade personuppgifter på instruktion från den personuppgiftsansvarige. Brister i ett personuppgiftsbiträdesavtal medför inte en begränsning i ansvaret för personuppgiftsbiträden. Det faktum att även den personuppgiftsansvarige har ansvar för incidenten fråntar inte Voice sitt motsvarande ansvar som personuppgiftsbiträde.

Vid bedömningen av sanktionsavgiftens storlek har IMY tagit hänsyn till överträdelsens allvarlighet och efterverkningarna av incidenten, inklusive en minskad omsättning för Voice. Att Voice anmälde incidenten och samarbetade under tillsynen påverkar inte Voices ansvar som personuppgiftsbiträde. Voices uppgift att endast ett fåtal filer hade läckt ut minskar inte incidentens allvar, eftersom det rörde sig om säkerhetsbrister i samband med behandling av ett stort antal känsliga personuppgifter.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Voices roll och ansvar

Enligt IMY:s bedömning bär Voice ansvar för incidenten i egenskap av personuppgiftsbiträde. Voice invänder att Voice aldrig haft i uppdrag att lagra de samtalsfiler som ärendet rör, utan att filerna lagrades på Voices server utan Voices tillstånd eller vetskap. Voice anför att de därför inte ska betraktas som personuppgiftsbiträde i förhållande till de uppgifter som incidenterna gäller.

Gällande regler m.m. för personuppgiftsbiträden

Begreppen personuppgiftsansvarig och personuppgiftsbiträde definieras i artikel 4 förordningen (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (dataskyddsförordningen). En personuppgiftsansvarig är den som bestämmer ändamålen och medlen för en behandling av personuppgifter (artikel 4.7). Ett personuppgiftsbiträde är någon som behandlar personuppgifter för den personuppgiftsansvariges räkning (artikel 4.8). Ett personuppgiftsbiträde får bara behandla personuppgifter på instruktion från den personuppgiftsansvariga, såvida det inte annars krävs för att uppfylla personuppgiftsbiträdets skyldigheter enligt gällande lagstiftning.

Europeiska dataskyddsstyrelsens (European Data Protection Board, EDPB) har utfärdat riktlinjer 07/2020 angående begreppen personuppgiftsansvarig och personuppgiftsbiträde i dataskyddsförordningen. Där framgår bl.a. att en aktörs rättsliga status som antingen personuppgiftsansvarig eller personuppgiftsbiträde i princip måste fastställas av deras faktiska aktiviteter i en specifik situation (s. 10). En tjänsteleverantör som i samband med sina tjänster kontinuerligt får tillgång till personuppgifter bör i regel betraktas som ett personuppgiftsbiträde, även om syftet med tjänsten inte nödvändigtvis är behandlingen av personuppgifter. Å andra sidan kan en aktör, som i samband med ett avgränsat uppdrag får tillgång till personuppgifter, anses ha en så begränsad åtkomst att denne inte bör ses som personuppgiftsbiträde (s. 27–30).

Ett personuppgiftsbiträde har ansvar för att vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att säkerställa en lämplig säkerhetsnivå, enligt artikel 32 dataskyddsförordningen. När någon behandlar personuppgifter för en annans räkning måste parterna ingå ett personuppgiftsbiträdessavtal, som bl.a. ska

innehålla uppgifter om säkerhetsåtgärder, och specificera personuppgiftsbiträdets skyldighet att bistå den personuppgiftsansvarige med att uppfylla sina egna skyldigheter (artikel 28.3 f).

Utredningen i målet

Av handlingarna i målet framgår bl.a. följande. Voice tillhandahöll telefoni- och IT-tjänster åt MedHelp och dess underleverantör MediCall, som båda bedrev sjukvårdsrådgivning. Inkommande samtal kopplades via Voices telefonväxel till antingen MedHelp eller MediCall. De samtal som gick till MediCall kopplades vidare genom programmet Biz, som tillhandahölls av Voice.

Enligt Voice hanterades alla samtal av MedHelps egen server MH-REC, där de spelades in och mellanlagrades. MedHelp har dock uppgett att MH-REC endast användes för de samtal som gick till MedHelp och att samtalen till MediCall istället spelades in och lagrades i ett av Voices program.

Samtalsfilerna flyttades därefter till lagringsservrar (NAS). Samtalen som kopplats till MedHelp fördes över från MH-REC till MedHelps egen lagringsserver (MH-NAS). De samtal som kopplats till MediCall kom dock att lagras på Voices lagringsserver (Voice NAS).

Voice har vidare bl.a. lämnat följande uppgifter. Omdirigeringen av samtalen till Voice NAS genomfördes i oktober 2015 av en fristående IT-konsult, som vid samma tillfälle även förde över lagrade samtalsfiler från en eller flera av MedHelps servrar till Voice NAS. IT-konsulten hade avtal med både Voice och MedHelp, men omdirigeringen skedde på uppdrag av MedHelp och utan att Voice meddelades. Lagringen av samtalsfiler på Voice NAS fortgick fram till februari 2019. Voice NAS var aldrig avsedd att användas för lagring av personuppgifter, utan endast för Voices interna behov. Det fanns certifikat på

Voice NAS för att säkerställa att den endast skulle kunna komma åt från de egna systemen. Ett misstag i konfigurationen ledde dock till att servern blev publik och tillät okrypterad information.

Förvaltningsrättens bedömning

Begreppet ”behandling” är ett vidsträckt begrepp som innefattar insamling, organisering, lagring, bearbetning, framtagning, läsning, utlämning, begränsning och förstöring (artikel 4.2 dataskyddsförordningen). Förvaltningsrätten konstaterar att Voice i leveransavtal med MedHelp hade åtagit sig att leverera tjänster som hörde samman med bl.a. vidarekoppling och inspelning av samtal, samt statistiktjänster och IT-support. Behandling av personuppgifter har visserligen inte varit huvudsyftet för Voices tjänster. Enligt förvaltningsrättens bedömning har dock Voice kontinuerligt haft tillgång till personuppgifter i samband med de tjänster som Voice levererat. Vidare hade Voice och MedHelp ingått ett personuppgiftsbiträdesavtal med tillhörande instruktion för hantering av personuppgifter. Enligt avtalet var Voice personuppgiftsbiträde för samtliga personuppgifter som Voice behövde för att kunna utföra tjänsterna för MedHelps räkning. Att kontraktet enligt Voice framställdes som ett ”standardavtal” påverkar inte ansvaret för Voice att undersöka och uppfylla sina skyldigheter som personuppgiftsbiträde. Detta i synnerhet som Voice kände till att MedHelp i sin verksamhet hanterade en stor mängd känsliga personuppgifter. Enligt förvaltningsrättens mening är det därför klarlagt att Voice har varit personuppgiftsbiträde åt MedHelp.

Förvaltningsrätten ifrågasätter i och för sig inte att Voice aldrig hade i uppdrag att lagra samtalsfilerna åt MedHelp. Omdirigeringen av samtalsfiler till Voice NAS utfördes av en IT-konsult, som vid tillfället hade avtal med både Voice och MedHelp, och därmed tillgång till båda företagens servrar. Enligt Voice genomförde konsulten åtgärderna på uppdrag av MedHelp och utan Voices vetskap. Det faktum att Voice var personuppgiftsbiträde åt MedHelp innebär

dock bl.a. att Voice ansvarade för att vidta lämpliga och organisatoriska åtgärder för att säkerställa en lämplig säkerhetsnivå för de uppgifter som behandlades under Voices kontroll (artikel 32.1 dataskyddsförordningen). Ett personuppgiftsbiträde är vidare skyldigt att vidta åtgärder för att säkerställa att både underbiträden och fysiska personer som utför arbete under personuppgiftsbiträdets överinseende och som får tillgång till personuppgifter (medhjälpare), endast behandlar dessa på instruktion från den personuppgiftsansvarige eller annars i enlighet med gällande lagstiftning (artikel 32.4).

Förvaltningsrätten bedömer att IT-konsulten som genomförde de åtgärder som ledde till personuppgiftsincidenten var en medhjälpare till Voice såväl som till MedHelp. Därigenom bär även Voice ansvar för att konsulten behandlade personuppgifter på ett sätt som medförde personuppgiftsincidenter. Eftersom Voice i vart fall, som förvaltningsrätten har konstaterat, var personuppgiftsbiträde gällande viss typ av behandling, hade Voice vidare skyldighet att upprätthålla en lämplig säkerhetsnivå, inklusive förmågan att fortlöpande säkerställa motståndskraften hos tjänsterna samt regelbundet testa, undersöka och utvärdera effektiviteten hos de tekniska och organisatoriska åtgärder som ska säkerställa behandlingens säkerhet (artikel 32 dataskyddsförordningen). I egenskap av personuppgiftsbiträde åt ett företag som regelbundet behandlade känsliga personuppgifter, hade Voice enligt förvaltningsrättens mening ett särskilt stort ansvar för att säkerställa en god IT-säkerhet och regelbundet undersöka potentiella risker i systemen.

Voice anger att de var omedvetna om att lagringsservern Voice NAS från oktober 2015 till februari 2019 användes för att lagra känsliga personuppgifter. Att lagringen av personuppgifter på en oskyddad server kunde fortgå under så lång tid utan att upptäckas, innebär enligt förvaltningsrättens bedömning i sig att Voice har brustit i sitt ansvar att upprätthålla en lämplig säkerhetsnivå. Att Voice under den tiden varit ovetande om både lagringen och säkerhetsbristerna kan därmed inte medföra att Voice saknade ansvar för dem.

Sammanfattningsvis bedömer förvaltningsrätten att det klart framgår att Voice varit personuppgiftsbiträde åt MedHelp för behandling av personuppgifter i samband med sjukvårdsrådgivningen. Förvaltningsrätten finner vidare att det klart framgår att Voice har brustit i sina skyldigheter som personuppgiftsbiträde, genom att Voice dels inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att säkerställa en lämplig säkerhetsnivå för att undvika personuppgiftsincidenter, dels inte vidtagit lämpliga åtgärder för att säkerställa att dess medhjälpare endast behandlar personuppgifter i enlighet med gällande lagstiftning.

Val av ingripande

IMY har bevisbördan för att det finns förutsättningar att ta ut en sanktionsavgift. Enligt artikel 83.8 dataskyddsförordningen ska tillsynsmyndighetens påförande av sanktionsavgifter omfattas av lämpliga rättssäkerhetsgarantier i enlighet med EU-rätten och nationell rätt. Eftersom påförandet av sanktionsavgifter normalt är att jämföras med brottsanklagelser, ska beviskravet ställas relativt högt. Kammarrätten har uttalat att det i mål gällande administrativa sanktionsavgifter enligt dataskyddsförordningen klart ska framgå att förutsättningarna för att besluta om avgift är uppfyllda (se bl.a. Kammarrätten i Stockholms domar av den 16 maj 2022 i mål nr 28436-20 och 28574-20).

Enligt artikel 83.2 ska sanktionsavgift påföras, utöver eller i stället för andra korrigerande befogenheter, beroende på omständigheterna i det enskilda fallet. Bedömningen av om och med vilket belopp sanktionsavgiften ska påföras görs med beaktande av de omständigheter som nämns i artikel 83.2 a–k dataskyddsförordningen, såsom överträdelsens karaktär, svårighetsgrad och varaktighet, om överträdelsen har skett med uppsåt eller av oaktsamhet och vilka åtgärder personuppgiftsbiträdet har vidtagit för att förhindra överträdelsen eller minska den uppkomna skadan.

Enligt skäl 148 till dataskyddsförordningen kan en sanktionsavgift ersättas av en reprimand. För juridiska personer är dock utrymmet begränsat till om ärendet rör en mindre överträdelse.

Enligt förvaltningsrättens mening framgår det klart av handlingarna i målet att Voice inte har uppfyllt sina skyldigheter enligt artikel 32 dataskyddsförordningen. Förvaltningsrätten instämmer i IMY:s bedömning att det inte är fråga om en mindre överträdelse av dataskyddsförordningen, och att sanktionsavgiften därmed inte kan ersättas av en reprimand. Voice ska alltså påföras en sanktionsavgift.

Beräkning av sanktionsavgiften

Påförandet av sanktionsavgifter ska vara effektivt, proportionellt och avskräckande. Förvaltningsrätten noterar att samtliga omständigheter som enligt artikel 83.2 ska beaktas vid bedömningen av sanktionsavgift hänger samman med en eller flera överträdelser av dataskyddsförordningen, samt eventuellt agerande i direkt anslutning till en sådan överträdelse. Sanktionsavgiften ska alltså i första hand bestämmas med hänsyn till omständigheter som är direkt kopplade till överträdelsen.

Bedömningskriterier enligt artikel 83.2

IMY har i sitt beslut redogjort för de omständigheter som låg till grund för deras beräkning av sanktionsavgiften. Förvaltningsrätten instämmer i IMY:s bedömning att det är fråga om allvarliga överträdelseer. Det rör sig om en omfattande mängd personuppgifter från ett stort antal registrerade personer, inklusive känsliga uppgifter om bl.a. hälsa, som har lämnats i förtroende till sjukvårdspersonal med tystnadsplikt. Filerna har under lång tid funnits tillgängliga utan skyddsmekanismer för i princip varje person med tillgång till internet. Att det saknas information om hur många av uppgifterna som faktiskt kom att

lämnas ut till utomstående, minskar inte allvaret i överträdelsen av Voices skyldighet att säkerställa en lämplig säkerhetsnivå.

Det faktum att Voice anmälde incidenten och samarbetade under IMY:s tillsyn kan inte i någon större utsträckning påverka sanktionsavgiftens storlek. Sådana omständigheter kan visserligen betraktas som förmildrande enligt artikel 83 dataskyddsförordningen. Av EDPB:s riktlinjer för tillämpning och fastställande av administrativa sanktionsavgifter (WP 253, s. 14–15) framgår dock att hänsyn inte ska tas till sådant agerande som redan krävs enligt gällande lagstiftning. Av samma skäl finner förvaltningsrätten att de åtgärder som Voice vidtog för att skydda uppgifterna efter att de fått kännedom om incidenten, inte kan anses utgöra en så förmildrande omständighet att det ger skäl att bestämma sanktionsavgiften till en lägre nivå än den som IMY har bestämt.

Är sanktionsavgiften proportionell?

Förvaltningsrätten gör alltså samma bedömning som IMY vad gäller överträdelsens karaktär och de försvårande eller förmildrande omständigheter som ska beaktas enligt artikel 83.2. I sitt överklagande anför Voice dock att avgiftens storlek inte är proportionell i förhållande till deras betalningsförmåga. Voice påtalar vidare att bolaget drabbades ekonomiskt i samband med att incidenten uppmärksammades. Enligt förvaltningsrättens bedömning kan den omständigheten inte i sig anses vara förmildrande i förhållande till överträdelsens svårighetsgrad. Däremot kan det finnas skäl att beakta Voices ekonomiska förhållanden vid en proportionalitetsbedömning.

Av handlingarna i målet framgår att IMY inför sitt beslut beaktade Voices årsomsättning under perioden 2016–2019. I beslutet nämns särskilt att Voice år 2019 hade en omsättning på 5 889 000 kr. Voice påtalar i överklagandet att deras årsomsättning under 2020 sjönk till 2 915 000 kr. I yttrande till förvaltningsrätten vidhåller IMY sin beräkning av sanktionsavgiftens storlek, och

tillägger att IMY vid en proportionalitetsbedömning tar hänsyn även till Voices minskade omsättning.

Påförandet av sanktionsavgifter ska vara effektivt, proportionellt och avskräckande. Det innebär att avgiften ska vara kännbar och verka förebyggande för såväl Voice som andra. Såsom förvaltningsrätten har påtalat ovan ska avgiften enligt artikel 83 i första hand stå i proportion till överträdelsernas art, omfattning och allvar. Det följer också av proportionalitetsprincipen att en åtgärd inte ska vara för betungande för den som åtgärden gäller. Av IMY:s beslut framgår att även IMY har beaktat Voices årsomsättning i sin beräkning. Förvaltningsrätten finner därför att bedömningen av om sanktionsavgiften är proportionell bör göras inte bara i förhållande till själva överträdelsen, utan även med hänsyn till Voices ekonomiska situation.

Enligt förvaltningsrättens mening bör förhållandena vid denna bedömning inte begränsas till de som rådde vid tidpunkten för överträdelsen, utan även de som föreligger vid betalningstillfället. För att säkerställa att påförandet av sanktionsavgiften i praktiken är proportionell, effektiv och avskräckande, måste således även senare omständigheter kunna beaktas. Vid en sammantagen bedömning finner förvaltningsrätten därför att sanktionsavgiften, med hänsyn till Voices minskade årsomsättning, bör bestämmas till 500 000 kr.

Sammanfattning

Förvaltningsrätten finner att IMY klart har visat att Voice i egenskap av personuppgiftsbiträde har överträtt artikel 32 dataskyddsförordningen, genom att dels inte vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att säkerställa en lämplig säkerhetsnivå för de uppgifter som Voice haft åtkomst till, dels inte vidtagit åtgärder för att säkerställa att dess medhjälpare behandlade uppgifter på ett säkert sätt. Voice ska därför påföras en sanktionsavgift.

Förvaltningsrätten instämmer i IMY:s bedömning av de omständigheter som ska beaktas enligt artikel 83.2 och finner, med hänsyn till senare förändringar i Voices ekonomiska situation, att en sanktionsavgift om 500 000 kr är tillräckligt för att verka effektivt, proportionellt och avskräckande. Sanktionsavgiften ska därför bestämmas till 500 000 kr.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 2 (FR-03).

Anna Önell
Chefsrådman

Nämndemännen Bo Björkstén, Ann-Kristin Carlberg och Anneli Vuojärvi har också deltagit i avgörandet.

Linda Awerstedt har varit föredragande.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN I STOCKHOLM	
2021-06-30	
Målnr:.....	
Aktbil:.....2.....	Avd:.....

Voice Integrate Nordic AB
Färögatan 33
164 53 Kista

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Avdelning 34

INKOM: 2021-06-30
MÅLNR: 20481-21
AKTBIL: 2

Diarienummer:
DI-2019-2488

Ert diarienummer:

Datum:
2021-06-07

Beslut efter tillsyn enligt dataskyddsförordningen mot Voice Integrate Nordic AB

Innehåll

Integritetsskyddsmyndighetens beslut.....	2
Bakgrund.....	2
Motivering av beslutet.....	2
Rättslig bakgrund.....	2
Voice roll vid behandlingen av personuppgifterna.....	3
Uppgifter från Voice, MedHelp och Medcall i incidentanmälningarna.....	3
Voice:s uppgifter i tillsynsärendet.....	3
IMY:s bedömning av Voice:s roll.....	4
Ansvar för personuppgiftsincidenten i lagringsservern Voice NAS.....	5
Uppgifter från MedHelp, Medcall och Voice i incidentanmälningarna.....	5
Uppgifter från Voice i tillsynsärendet.....	6
MedHelps uppgifter i tillsynsärendet DI-2019-3375.....	7
IMY:s bedömning.....	7
Val av ingripande.....	9
Möjliga ingripandeåtgärder.....	9
Sanktionsavgift ska påföras.....	10
Fastställande av sanktionsavgiftens storlek.....	10
Generella bestämmelser.....	10
Bedömning av förmildrande och försvårande omständigheter.....	11
Hur man överklagar.....	12

Postadress:
Box 8114
104 20 Stockholm

Webbplats:
www.imy.se

E-post:
imy@imy.se

Telefon:
08-657 61 00

Integritetsskyddsmyndighetens beslut

Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) konstaterar att Voice Integrate Nordic AB (Voice) såsom personuppgiftsbiträde från okänt datum fram till den 18 februari 2019 i lagringsservern Voice NAS har exponerat personuppgifter i ljudfiler med inspelade telefonsamtal till 1177¹ mot internet utan skydd mot obehörigt röjande av eller obehörig åtkomst till personuppgifterna. Voice har därigenom i strid med artikel 32.1 i dataskyddsförordningen² underlåtit att vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att säkerställa en lämplig säkerhetsnivå för uppgifterna.

IMY beslutar med stöd av artikel 58.2 och 83 i dataskyddsförordningen att Voice ska betala en administrativ sanktionsavgift på 650 000 (sekhundrafemtio tusen) kronor för överträdelse av artikel 32.1 i dataskyddsförordningen.

Bakgrund

Computer Sweden publicerade den 18 februari 2019 en artikel med rubriken "2,7 miljoner inspelade samtal till 1177 Vårdguiden helt oskyddade på internet". I artikeln uppges bland annat att "På en öppen webbserver, helt utan lösenordsskydd eller annan säkerhet, har vi hittat 2,7 miljoner inspelade samtal till rådgivningsnumret 1177."

IMY inledde tillsyn mot Voice och genomförde en inspektion hos Voice den 6 mars 2019 för att kontrollera hur Voice behandlade personuppgifter inom ramen för 1177.

IMY inledde även tillsyn mot Inera AB och MedHelp AB (MedHelp). Det framkom att tre regioner anlidade dels MedHelp som vårdgivare när vårdsökande ringer 1177 för sjukvårdsrådgivning och dels Inera AB för att koppla fram samtalen till MedHelp. IMY inledde därför tillsyn mot Hälso- och sjukvårdsnämnden Region Stockholm, Regionstyrelsen Region Sörmland och Regionstyrelsen Region Värmland.

Motivering av beslutet

Rättslig bakgrund

Personuppgiftsansvarig definieras som en fysisk eller juridisk person, offentlig myndighet, institution eller annat organ som ensamt eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen och medlen för behandlingen av personuppgifter; om ändamålen och medlen för behandlingen bestäms av unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt kan den personuppgiftsansvarige eller de särskilda kriterierna för hur denne ska utses föreskrivas i unionsrätten eller i medlemsstaternas nationella rätt, artikel 4.7 i dataskyddsförordningen. Enligt 2 kap. 6 patientdatalagen (2008:355), PDL, är en vårdgivare personuppgiftsansvarig för behandling av personuppgifter som vårdgivaren utför i verksamhet enligt exempelvis hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), HSL, bland annat vid behandling av personuppgifter för ändamål som rör vårddokumentation enligt 2 kap. 4 § första stycket 1 och 2 PDL. I 3 kap. PDL regleras skyldigheten att föra patientjournal.

¹ På webbplatsen 1177.se anges "Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt."

² EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

Ett personuppgiftsbiträde är en fysisk eller juridisk person, offentlig myndighet, institution eller annat organ som behandlar personuppgifter för den personuppgiftsansvariges räkning, artikel 4.8 i dataskyddsförordningen.

Enligt artikel 32.1 i dataskyddsförordningen ska både den personuppgiftsansvarige och personuppgiftsbiträdet vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att säkerställa en lämplig säkerhetsnivå till skydd för de uppgifter som behandlas. Vid bedömningen av vilka tekniska och organisatoriska åtgärder som är lämpliga ska den personuppgiftsansvarige och personuppgiftsbiträdet beakta den senaste utvecklingen, genomförandekostnaderna och behandlingens art, omfattning, sammanhang och ändamål samt riskerna för fysiska personers rättigheter och friheter. Enligt artikel 32.1 omfattar lämpliga skyddsåtgärder, när det är lämpligt, a) pseudonymisering och kryptering av personuppgifter, b) förmågan att fortlöpande säkerställa konfidentialitet, integritet, tillgänglighet och motståndskraft hos behandlingssystemen och -tjänsterna, c) förmågan att återställa tillgängligheten och tillgången till personuppgifter i rimlig tid vid en fysisk eller teknisk incident, och d) ett förfarande för att regelbundet testa, undersöka och utvärdera effektiviteten hos de tekniska och organisatoriska åtgärder som ska säkerställa behandlingens säkerhet.

Enligt artikel 32.2 i dataskyddsförordningen ska vid bedömningen av lämplig säkerhetsnivå särskild hänsyn tas till de risker som behandlingen medför, i synnerhet för oavsiktlig eller olaglig förstöring, förlust eller ändring eller till obehörigt röjande av eller obehörig åtkomst till de personuppgifter som överförts, lagrats eller på annat sätt behandlats.

Voice roll vid behandlingen av personuppgifterna

Uppgifter från Voice, MedHelp och MediCall i incidentanmälningarna

I anmälan av en personuppgiftsincident den 21 februari 2019 (IMY:s ärende PUI-2019-705) uppger Voice bland annat att Voice är personuppgiftsansvarig och att ett säkerhetshål i en lagringsserver upptäcktes av Computer Sweden som publicerat denna information i sin tidning.

IMY mottog den 20 februari 2019 MedHelps anmälan av en personuppgiftsincident (IMY:s ärende PUI-2019-689). I anmälan uppger MedHelp att Voice och MediCall är personuppgiftsbiträde. MedHelp uppger i tillsynsärendet DI-2019-3375 att MedHelp har anlitat MediCall som underleverantör för sjukvårdsrådgivning via telefon när enskilda ringer 1177.

IMY mottog den 21 februari 2019 MediCalls anmälan av en personuppgiftsincident (IMY:s ärende PUI-2019-698) i vilken incidenten beskrivs som "Intrång i underleverantörs (Voice Integrate Nordic ab) server." Efter att IMY ställt frågor till MediCall uppger MediCall den 19 juni 2019 bland annat att samtalen spelades in av Biz och lagrades hos Voice på uppdrag av MedHelp.

Voice:s uppgifter i tillsynsärendet

Voice har uppgett bland annat följande i detta tillsynsärende.

Voice är ett utvecklingsbolag som tar fram programvara. Ingen anställd har legitimation inom hälso- och sjukvården. Voice är inte personuppgiftsansvarig i dataskyddsförordningens mening. Anmälan av en personuppgiftsincident har getts in för att vara på den säkra sidan. Voice har inte heller varit personuppgiftsbiträde i dataskyddsförordningens mening.

Det uppstår ett samtalsflöde när en person ringer till 1177. De inspelade samtalen är samtal från personer som ringt 1177 och sedan kopplats vidare till MedHelp och MediCall. Genom att lyssna på filerna kan man höra vad inringande säger, som exempelvis namn, adress och vad man vill ha hjälp med. Voice uppdrag i avtal med MedHelp och MediCall har varit att leverera samtal via sina växlar samt ge support för funktioner och programvaror som omfattats av avtalet. Voice har tagit fram programvaran Biz.

Voice och MedHelp har ingått Leveransavtal – tjänster, som är daterat och undertecknat den 1 september 2012, där det framgår att Voice och MedHelp sedan många år har haft ett tätt samarbete inom teknik, säkerhet och möjliga förbättringar inom både teknik, tjänster samt produktion. Avtalet beskriver tjänster och omfattning som bland annat "Recording (inom system) CC-50, "Inspelning av samtal", "Sökfunktioner för återsökning" och "Filtrering eller borttagning av inspelningar enligt kunds önskemål". Leveransavtalet gäller fr.o.m. 2012-09-01 t.o.m. 2019-06-30 och därefter årsvis till dess endera part säger upp avtalet.

Ett avtal benämnt "Personuppgiftsbiträdesavtal" undertecknades av MedHelp den 7 maj 2018 och av Voice den 10 maj 2018. Voice benämns som leverantören i avtalet, där bland annat framgår följande. MedHelp har ingått avtal med kunder och partners t.ex. vad avser ett avtal om att MedHelp ska tillhandahålla sjukvårdsrådgivning till kunder och partners. Avtalet reglerar MedHelp-koncernens överlämnande av personuppgifter till leverantören i anledning av tjänsteavtal och övriga avtal träffade mellan MedHelp och leverantören.

Bilaga 1 till "Personuppgiftsbiträdesavtal" innehåller instruktioner till personuppgiftsbiträdet. Av instruktionen framgår bland annat följande. Om syfte och ändamål i punkt 3 att "Leverantören ska för MedHelps räkning Behandla de Personuppgifter som är nödvändiga för att Leverantören ska kunna uppfylla sina förpliktelser i enlighet med Tjänsteavtal och för att MedHelp ska kunna leverera tjänster till MedHelps kunder och partners i enlighet med Kundavtal." Om kategorier av personuppgifter i punkt 5 framgår att de personuppgifter som behandlas avser bland andra "hälsodata".

Voice stängde ner lagringsservern den 18 februari 2019 och ändrade så att servern inte längre var nåbar via internet genom att ip-tables (ett brandväggsverktyg för att tillåta eller blockera åtkomstmöjligheter i nätverk) infördes direkt i servern. Efter att incidenten uppmärksammats ville MedHelp att it-forensiker skulle undersöka Voice NAS. MedHelp fick därför tillstånd att komma in på Voice NAS den 20 februari 2019. MedHelp ska även ha börjat flytta över innehållet i Voice NAS till MedHelps egna servrar. Om flytten av uppgifterna skedde genom enbart kopiering av filerna eller genom att filerna togs bort i samband med kopieringen är idag okänt för Voice.

På IMY:s fråga den 14 mars 2019 om det fanns några samtalsfiler kvar på Voice NAS har Voice uppgett att samtalen hade raderats på begäran av MedHelp den 7 mars 2019.

IMY:s bedömning av Voice:s roll

Voice har i tillsynsärendet uppgivit att de varken är personuppgiftsansvariga eller personuppgiftsbiträde i dataskyddsförordningens mening. Här konstateras att det är de faktiska omständigheterna som avgör vilken roll en aktör har vid behandling av personuppgifter.

Voice har inte legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal anställd. I ärendet har inte framkommit någon annan omständighet som innebär att Voice bedriver verksamhet enligt HSL och därmed skulle ha en skyldighet att föra patientjournal enligt 3 kap. PDL och skulle vara en personuppgiftsansvarig vårdgivare enligt 2 kap. 6 § PDL. Det har inte heller i övrigt framkommit omständigheter som innebär att Voice ska betraktas som personuppgiftsansvarig enligt artikel 4.7 i dataskyddsförordningen.

Däremot behandlade Voice personuppgifter för MedHelps räkning.

Voice har med MedHelp ingått Leveransavtal – tjänster och Personuppgiftsbiträdesavtal med tillhörande instruktion, som omfattar inspelning av samtal, sjukvårdsrådgivning och hälsodata. Voice behandlade inspelade samtal från enskilda som ringt 1177 i lagringsservern Voice NAS när incidenten upptäcktes den 18 februari 2019 och Voice stängde ner lagringsservern och ändrade så att servern inte längre var nåbar via internet genom att ip-tables infördes.

Voice har även gett MedHelp tillgång till Voice NAS den 20 februari 2019 och senare den 7 mars 2019 raderat uppgifterna på MedHelps begäran. MedHelp uppger i anmälan av personuppgiftsincident att Voice är personuppgiftsbiträde. MediCall uppger i ärendet om anmälan av en personuppgiftsincident att den rör "Intrång i underleverantörs (Voice Integrate Nordic ab) server." samt att samtalen spelades in av Biz och lagrades av Voice på uppdrag av MedHelp.

IMY konstaterar att Voice genom att spela in och lagra ljudfiler med personuppgifter i form av telefonsamtal till 1177 i lagringsservern Voice NAS, i vart fall fram till den 7 mars 2019, har varit personuppgiftsbiträde för MedHelp enligt definitionen i artikel 4.8 i dataskyddsförordningen.

Ansvar för personuppgiftsincidenten i lagringsservern Voice NAS

Uppgifter från MedHelp, Medicall och Voice i incidentanmälningarna

I MedHelps anmälan av personuppgiftsincident beskrivs incidenten som att känsliga personuppgifter hade exponerats mot internet utan några skyddsmekanismer och att ett okänt antal ljudfiler varit tillgängliga. Incidenten rör patienter och anställda hos den personuppgiftsansvariges underleverantör. Personuppgifter som omfattats av incidenten anges vara hälsa, sexualliv, personnummer, födelsedatum, identifierande information, till exempel för- och efternamn samt kontaktinformation. Vidare framgår att MedHelp fick kännedom om personuppgiftsincidenten av Inera AB:s vice vd.

I MediCalls anmälan av en personuppgiftsincident beskrivs incidenten som "Intrång i underleverantörs (Voice Integrate Nordic ab) server." Incidenten rör patienter. Personuppgifter som omfattats av incidenten anges vara hälsa, personnummer och identifierande information, till exempel för- och efternamn. Efter att IMY ställt frågor till MediCall uppgav MediCall den 19 juni 2019 bland annat att samtalen lagrades av Voice på uppdrag av MedHelp.

I Voice:s anmälan av personuppgiftsincident beskrivs incidenten som att ett säkerhetshål i en lagringsserver upptäcktes av Computer Sweden som publicerade denna information i en artikel. Incidenten rör patienter och företagsanvändare i mindre omfattning. Personuppgifter som omfattats av incidenten anges vara hälsa, personnummer, identifierande information till exempel för- och efternamn samt kontaktinformation.

Uppgifter från Voice i tillsynsärendet

Voice har uppgett bland annat följande i detta tillsynsärende.

Voice stängde ned lagringsservern den 18 februari 2019 och ändrade så att servern inte längre var nåbar via internet genom att ip-tables infördes direkt i servern.

Efter att incidenten uppmärksammats ville MedHelp att it-forensiker skulle undersöka lagringsservern Voice NAS. MedHelp fick därför tillstånd att komma in på Voice NAS den 20 februari 2019. MedHelp ska även ha börjat flytta över innehållet i Voice NAS till MedHelps egna servrar. Om flytten av uppgifterna skedde genom enbart kopiering av filerna eller genom att filerna togs bort i samband med kopieringen var okänt för Voice. Voice har uppgett på IMY:s fråga den 14 mars 2019, om det fanns några samtalsfiler kvar på Voice NAS, att samtalen hade raderats på begäran av MedHelp den 7 mars 2019.

Syftet med Voice NAS var att hantera och lagra Voice interna filer, inte att hantera kunders datafiler. Den incident som föranlett tillsynsärendet hos IMY ägde rum på en "passiv" server. Med "passiv" avses Voice egen lagringsserver, vilken passivt tog emot datafiler. Inga inloggningskonton fanns. Voice interna server hade ett säkerhetscertifikat som aktiverats mot en publik ip-adress samt en publik domän. På grund av en felkonfigurering hade lagringsservern blivit "aktiv" och kunde därmed nås utanför callcentersystemet via ett säkerhetshål i programvaran, Apache webbserver. I samband därmed har servern också tillåtit kommunikation via okrypterad http istället, för som avsett, bara tillåta https.

Det uppstår ett samtalsflöde när en person ringer till 1177. De inspelade samtalen är samtal från personer som ringt 1177 och sedan kopplas vidare till MedHelp och MediCall. Per den 18 februari 2019 fanns 2,7 miljoner filer på lagringsservern Voice NAS, att dessa filer inte motsvarar 2,7 miljoner samtal, men att ett samtal motsvarar i genomsnitt cirka tre till fyra filer och att ett samtal kan utgöra upp till tio filer.

Voice uppdrag enligt avtal med MedHelp och MediCall har varit att leverera samtal via sina växlar samt ge support för funktioner och programvaror som omfattats av avtalet. Voice har tagit fram programvaran Biz för inspelning av samtal. Det är riktigt att datafiler med inspelade samtal kommit att överföras från MedHelp till lagringsservern Voice NAS, en nätverksansluten lagringsenhet. Det har föranletts av att Medhelps egen server hade kraschat. Medhelps serverproblem började redan 2013 för att därefter eskalera och leda till en akut situation hösten 2015. Voice ledning deltog inte i detta beslut eller verkställde det, utan fick kännedom om att filerna fanns där den 18 februari 2019 när incidenten uppmärksammades i media.

Inga inspelningar skulle ha lagrats hos Voice. En månad innan dataskyddsförordningen skulle träda i kraft skickade MedHelp plötsligt över ett personuppgiftsbiträdesavtal. Något sådant hade inte tidigare funnits mellan parterna. Avtalet presenterades som ett standardavtal som alla avtalsparter behövde ingå inför att dataskyddsförordningen trädde i kraft.

I "Personuppgiftsbiträdesavtal", som undertecknades av MedHelp den 7 maj 2018 och av Voice den 10 maj 2018 framgår av punkt 11 bland annat att part ska löpande under avtalsperioden genomföra kontroll av att informationssäkerhetsarbetet är i enlighet med vid var tid gällande lagar och förordningar vilket bland annat innebär att part ska genomföra interna granskningar, skyddsåtgärder samt riskanalyser.

Av instruktionen i Bilaga 1 till "Personuppgiftsbiträdesavtal" framgår bland annat följande. Punkt 7 om informationssäkerhet innehåller bland annat att "Leverantören har en rutin för att identifiera hot och risker, avseende informationssäkerhet och Behandling av Personuppgifter, inom verksamheten och inom varje enskilt informationssystem." och att "Leverantörens informationssäkerhetsarbete innefattar säkerhet beträffande informationstillgångar rörande förmågan att upprätthålla konfidentialitet." Som ett exempel på krav som leverantören minst ska uppfylla finns "Begränsad extern åtkomst" som innebär att "Leverantören ska tillse att Leverantörens datasystem är skyddade från extern åtkomst genom tekniska lösningar såsom brandvägg och inloggningskontroll vid extern åtkomst via Internet eller modem."

MedHelps uppgifter i tillsynsärendet DI-2019-3375

MedHelp har uppgett bland annat följande i tillsynsärendet.

MedHelp kände till att MediCall lagrade samtal hos Voice, men MedHelp kände inte till att servern gjorts nåbar utan skyddsmekanismer från internet. Medicalls sjuksköterskor kopplades till Medhelps nät från den 23 februari 2019, istället för till telefonlösningen Biz hos Voice. Detta innebär att samtalen som ringdes in omdirigerades till Medhelps servrar och infrastruktur, bland annat till Collab som är en telefonlösning som Medhelp själva driftar.

MedHelp mottar cirka 3 miljoner samtal per år inom ramen för 1177. Åttio procent av dessa hanteras av MedHelp och tjugo procent hanteras av MediCall, som tidigare använde it-lösningen Biz där det ingår ljudfilslagring. Av för MedHelp okänd anledning kom det lagrade innehållet sedan ut på nätet. Då samtalen inte kunde lagras hos Voice längre fördes de över till MedHelps servrar. MedHelps lagringsenheter har aldrig kraschat. MedHelp hade inte några serverproblem som ledde till en akut situation hösten 2015. Det har aldrig skett någon överföring av datafiler med inspelade patientsamtal från MedHelp till Voice. MedHelp har vid all tid lagrat inspelningar av patientsamtal uteslutande i egen regi på egna lagringsenheter. Voice har aldrig lagrat inspelningar på uppdrag av MedHelp. Däremot har Voice lagrat inspelningar av patientsamtal på uppdrag av MedHelps underleverantör MediCall.

IMY:s bedömning

Ljudfilerna i lagringsservern Voice NAS hos Voice innehöll inspelade samtal till 1177 i samband med sjukvårdsrådgivning. Såsom konstateras ovan är Voice personuppgiftsbiträde för behandlingen av dessa personuppgifter. Av "Leveransavtal – tjänster" samt "Personuppgiftsbiträdesavtal" och den tillhörande instruktionen framgår att uppdraget till Voice innefattade bland annat inspelning av samtal, sjukvårdsrådgivning och hälsodata.

Behandlingen av personuppgifterna har ägt rum hos Voice i verksamhet där Voice åtagit sig att leverera tjänster och där Voice är personuppgiftsbiträde. Voice har därvid också ansvaret för säkerheten i samband med behandlingen enligt artikel 32 i dataskyddsförordningen.

Voice måste därför i egenskap av personuppgiftsbiträde vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att säkerställa en säkerhetsnivå som är lämplig i förhållande till risken. Vid bedömningen av lämplig säkerhetsnivå ska särskild hänsyn tas till de risker som behandlingen medför, i synnerhet från oavsiktlig eller olaglig förstöring, förlust eller ändring eller till obehörigt röjande av eller obehörig åtkomst till de personuppgifter som överförts, lagrats eller på annat sätt behandlats, artikel 32.1

och 2 i dataskyddsförordningen. Att säkerställa en lämplig säkerhet innebär att man måste anpassa säkerhetsnivån till riskerna för den aktuella behandlingen.

MedHelp uppger i tillsynsärendet DI-2019-3375 att Medicalls behandling avsåg 20 procent av de cirka 3 miljoner telefonsamtal som MedHelp tog emot årligen via 1177, totalt ca 600 000 samtal per år.

Voice uppger i tillsynsärendet att det per den 18 februari 2019 fanns 2,7 miljoner filer på lagringsservern Voice NAS, att dessa filer inte motsvarar 2,7 miljoner samtal, men att ett samtal motsvarar i genomsnitt cirka tre till fyra filer och att ett samtal kan utgöra upp till tio filer. IMY uppskattar utifrån genomsnittet antalet lagrade samtal i Voice NAS till mellan 650 000 och 900 000. Det är med andra ord frågan om ett mycket stort antal samtal.

Beträffande samtalens karaktär kan konstateras att de rör sjukvårdsrådgivning och att hälsouppgifterna är det centrala. Hälsouppgifter utgör känsliga personuppgifter enligt artikel 9 i dataskyddsförordningen och ställer höga krav på säkerheten för uppgifterna.

Behandling av personuppgifter inom hälso- och sjukvården innebär generellt en hög risk för de registrerades fri- och rättigheter.

Vården ska särskilt bygga på respekt för patientens självbestämmande och integritet, 5 kap. 1 § 3 HSL. Personuppgifter ska utformas och i övrigt behandlas så att patienters och övriga registrerades integritet respekteras samt ska dokumenterade personuppgifter hanteras och förvaras så att obehöriga inte får tillgång till dem, vilket framgår av artikel 32 i dataskyddsförordningen samt av 1 kap. 2 § andra och tredje styckena PDL.

Alla som är sjuka har rätt att få tillgång till vård. Vårdsökande personer som ringer till 1177 får anses ha en hög förväntan på att obehöriga inte ska kunna ta del av uppgifter som förmedlas i ett samtal eftersom patienter har rätt till en konfidentiell och förtroendefull kontakt med vården. Hälso- och sjukvårdspersonal som tar emot dessa telefonsamtal omfattas vanligen av bestämmelser om tystnadsplikt i 6 kap. 12–15 §§ patientsäkerhetslagen (2010:659) samt i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Enligt artikel 32.1 i dataskyddsförordningen ska ett personuppgiftsbiträde vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att säkerställa en säkerhetsnivå som är lämplig i förhållande till risken till skydd för de uppgifter som behandlas. Enligt artikel 32.2 ska vid bedömningen av lämplig säkerhetsnivå särskild hänsyn tas till de risker som behandlingen medför, i synnerhet från oavsiktlig eller olaglig förstöring, förlust eller ändring eller till obehörigt röjande av eller obehörig åtkomst till de personuppgifter som överförts, lagrats eller på annat sätt behandlats.

Förmågan att fortlöpande säkerställa konfidentialitet, integritet, tillgänglighet och motståndskraft hos behandlingssystem och -tjänster är enligt artikel 32.1 b i dataskyddsförordningen en åtgärd som kan vara lämplig när det gäller att säkerställa en säkerhetsnivå som är lämplig i förhållande till risken. En annan åtgärd som kan vara lämplig när det gäller att säkerställa en säkerhetsnivå som är lämplig i förhållande till risken är enligt artikel 32.1 d i dataskyddsförordningen ett förfarande för att regelbundet testa, undersöka och utvärdera effektiviteten hos de tekniska och organisatoriska åtgärder som ska säkerställa behandlingens säkerhet.

Mot bakgrund av personuppgifternas känsliga karaktär, att personuppgifterna samlats in i ett förtroligt sammanhang som rör sjukvårdsrådgivning, behandlingens omfattning och behandlingens höga risker ställs enligt IMY:s uppfattning sammanfattningsvis höga krav på att vidta långtgående säkerhetsåtgärder enligt artikel 32.1 i dataskyddsförordningen.

IMY konstaterar att ett stort antal samtal till 1177 som lagrats i Voice NAS exponerats mot internet under okänd tid utan skydd fram till den 18 februari 2019. En exponering av personuppgifter mot internet utan skydd innebär att personuppgifterna var åtkomliga för alla som hade en internetuppkoppling. Det innebär en hög risk för obehörigt röjande av eller obehörig åtkomst till personuppgifterna.

Voice:s ansvar omfattar skyddet för den lagring av personuppgifter om vårdsökande som skett i Voice NAS och att säkerställa säkerheten för uppgifterna genom lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder. Uppgifterna har exponerats mot internet helt utan skydd och Voice har uppgett att Voice fick kännedom om personuppgiftsincidenten genom en artikel i Computer Sweden.

IMY konstaterar mot denna bakgrund att Voice har saknat tillräcklig förmåga att fortlöpande säkerställa konfidentialitet, integritet, tillgänglighet och motståndskraft hos behandlingssystemen och -tjänsterna. Enligt IMY har Voice även saknat ett verkkningsfullt förfarande för att regelbundet testa, undersöka och utvärdera effektiviteten hos de tekniska och organisatoriska åtgärder som ska säkerställa behandlingens säkerhet.

IMY konstaterar att det är frågan om ett mycket stort antal personuppgifter, som både är känsliga och föremål för tystnadsplikt inom hälso- och sjukvården, och att personuppgifter exponerats mot internet helt utan skydd vilket inneburit de varit åtkomliga för alla som hade en internetuppkoppling. Voice har således inte skyddat personuppgifterna mot obehörigt röjande eller obehörig åtkomst och därmed inte iakttagit sin skyldighet som personuppgiftsbiträde att vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder som säkerställt en säkerhetsnivå som är lämplig i förhållande till risken i enlighet med artikel 32.1 i dataskyddsförordningen

Val av ingripande

Möjliga ingripandeåtgärder

IMY har ett antal korrigerande befogenheter att tillgå enligt artikel 58.2 i dataskyddsförordningen, bland annat att förelägga personuppgiftsbiträdet att se till att behandlingen sker i enlighet med förordningen och om så krävs på ett specifikt sätt och inom en specifik period.

Enligt artiklarna 58.2 och 83.2 i dataskyddsförordningen framgår att IMY kan påföra administrativa sanktionsavgifter i enlighet med artikel 83. Beroende på omständigheterna i det enskilda fallet ska administrativa sanktionsavgifter påföras utöver eller i stället för de andra åtgärder som avses i artikel 58.2. Vidare framgår av artikel 83.2 vilka faktorer som ska beaktas vid beslut om att administrativa sanktionsavgifter ska påföras och vid bestämmande av avgiftens storlek.

Om det är fråga om en mindre överträdelse får IMY enligt vad som anges i skäl 148 i dataskyddsförordningen i stället för att påföra en sanktionsavgift utfärda en reprimand enligt artikel 58.2 b i dataskyddsförordningen. Hänsyn ska tas till försvårande och

förmildrande omständigheter i fallet, såsom överträdelsens karaktär, svårighetsgrad och varaktighet samt tidigare överträdelser av relevans.

Sanktionsavgift ska påföras

IMY har ovan konstaterat att Voice har överträtt artikel 32.1 i dataskyddsförordningen i samband med behandlingen av de personuppgifter som omfattades av personuppgiftsincidenten. Denna artikel omfattas av artikel 83.4 och vid en sådan överträdelse ska tillsynsmyndigheten överväga att påföra administrativ sanktionsavgift utöver, eller i stället för, andra korrigerande åtgärder.

Mot bakgrund av att den konstaterade överträdelsen har rört ett mycket stort antal vårdsökande som hänvisats att ringa 1177 för sjukvårdsrådgivning samt omfattat brister i hantering av känsliga och integritetskänsliga personuppgifter såsom uppgifter om hälsa, är det inte frågan om en mindre överträdelse.

Det finns således inte skäl att ersätta sanktionsavgiften med en reprimand. Voice ska därför påföras administrativa sanktionsavgifter.

Fastställande av sanktionsavgiftens storlek

Generella bestämmelser

Enligt artikel 83.1 i dataskyddsförordningen ska varje tillsynsmyndighet säkerställa att påförandet av administrativa sanktionsavgifter i varje enskilt fall är effektivt, proportionellt och avskräckande. I artikel 83.2 anges de faktorer som ska beaktas vid bestämmande av sanktionsavgiftens storlek gällande överträdelsen. Vid bedömningen av storleken på sanktionsavgiften ska hänsyn tas till bland annat överträdelsens karaktär, svårighetsgrad och varaktighet, om det varit frågan om uppsåt eller oaktsamhet, vilka åtgärder som vidtagits för att lindra den skada som de registrerade har lidit, graden av ansvar med beaktande av de tekniska och organisatoriska åtgärder som genomförts i enlighet med artiklarna 25 och 32, hur tillsynsobjektet har samarbetat med tillsynsmyndigheten, vilka kategorier av personuppgifter som berörs, hur överträdelsen kom till IMY:s kännedom och om det finns andra försvårande eller förmildrande faktorer, till exempel direkt eller indirekt ekonomisk vinst av förfarandet.

Överträdelse av artikel 32.1 omfattas av den lägre sanktionsavgiften enligt artikel 83.4. Sanktionsavgiften ska således bestämmas upp till 10 000 000 EUR eller, när det gäller ett företag, upp till två procent av den totala globala årsomsättningen under föregående budgetår, beroende på vilket värde som är högst för överträdelsen rörande denna artikel.

För att sanktionsavgifter ska vara effektiva och avskräckande ska den personuppgiftsansvariges omsättning beaktas särskilt vid bestämmande av sanktionsavgifters storlek.³ En proportionalitetsbedömning måste också göras i varje enskilt fall. Vid proportionalitetsbedömningen får den sammanlagda sanktionsavgiften inte blir för hög i förhållande till de aktuella överträdelserna och inte heller för hög i förhållande till den som åläggs att betala sanktionsavgiften.

Av årsredovisningen för räkenskapsåret 2019 framgår att Voice hade en omsättning om 5 889 000 kr.

³ Jämför med artiklarna 83.4 i dataskyddsförordningen.

Bedömning av förmildrande och försvårande omständigheter

IMY har konstaterat att Voice har exponerat personuppgifter i form av ljudfiler med inspelade telefonsamtal till 1177 mot internet utan skydd mot obehörigt röjande av eller obehörig åtkomst till personuppgifterna i strid med artikel 32.1 i dataskyddsförordningen.

Voice har lagrat inspelningar av vårdsökandens samtal till 1177 på lagringsservern Voice NAS. Av utredningen framgår det att den 18 februari 2019 fanns 2,7 miljoner filer på Voice NAS och att ett samtal motsvarar i genomsnitt cirka tre till fyra filer. IMY har mot den bakgrunden gjort uppskattningen att det rör sig om mellan 650 000 och 900 000 samtal.

Alla som är sjuka har rätt att få vård. Vårdsökande som inte är akut sjuka hänvisas till att ringa 1177. Det rör sig om en förtroendefull kontakt med vården där vårdsökande får anses ha en hög förväntan på att obehöriga inte ska få del av uppgifter som förmedlas under samtalet.

Mot bakgrund av arten av uppgifterna, att det är frågan om känsliga personuppgifter som omfattas av tystnadsplikt, och de högt ställda kraven på säkerhet för personuppgifter om vårdsökande, är det en försvårande omständighet att Voice såsom personuppgiftsbiträde har saknat kontroll över säkerheten för personuppgifterna. Voice kände inte till att personuppgifterna i Voice NAS blivit nåbara helt utan skyddsmekanismer och fick kännedom om personuppgiftsincidenten genom en artikel i Computer Sweden.

Det är allvarligt att en stor mängd hälsouppgifter exponerats utan skydd och därigenom varit åtkomliga för alla som har en internetuppkoppling under okänd tid.

IMY kan konstatera att Voice agerat direkt när Voice fick kännedom om personuppgiftsincidenten, men att detta inte påverkar bedömningen av incidentens allvarlighet i sig.

Mot bakgrund av överträdelsernas allvar och att den administrativa sanktionsavgiften ska vara effektiv, proportionerlig och avskräckande bestämmer IMY den administrativa sanktionsavgiften till 650 000 kronor för överträdelsen av artikel 32.1 i dataskyddsförordningen.

Detta beslut har fattats av generaldirektören Lena Lindgren Schelin efter föredragning av it-säkerhetsspecialisten Magnus Bergström och avdelningsdirektören Suzanne Isberg. I handläggningen har enhetschefen Katarina Tullstedt och juristen Mattias Sandström medverkat. Vid den slutliga handläggningen har även rättschefen David Törngren och enhetschefen Malin Blixt medverkat.

Lena Lindgren Schelin, 2021-06-07 (Det här är en elektronisk signatur)

Hur man överklagar

Om ni vill överklaga beslutet ska ni skriva till Integritetsskyddsmyndigheten. Ange i skrivelsen vilket beslut ni överklagar och den ändring som ni begär. Överklagandet ska ha kommit in till Integritetsskyddsmyndigheten senast tre veckor från den dag ni fick del av beslutet. Om överklagandet har kommit in i rätt tid sänder Integritetsskyddsmyndigheten det vidare till Förvaltningsrätten i Stockholm för prövning.

Ni kan e-posta överklagandet till Integritetsskyddsmyndigheten om det inte innehåller några integritetskänsliga personuppgifter eller uppgifter som kan omfattas av sekretess. Myndighetens kontaktuppgifter framgår av beslutets första sida.

Bilaga

Bilaga – Information om betalning av sanktionsavgift.

Kopia till

Voice Integrate Nordic ABs vd via e-post.

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.